

Arad, Szeged és Temesvár felterjesztése a Maros szabályozása ügyében.

(Saját tudósítónktól.) Arad, Szeged és Temesvár hatóságai és kereskedelmi kamarai együttes felterjesztéssel fordultak a szakminiszterekhez a Maros szabályozása ügyében. A felterjesztésből közöljük a következőket:

— Már azok a számítások, amelyeket a kereskedelemügyi miniszterium 1905-ben eszközöltetett, arra utalnak, hogy a jövőben a Maros lesz hivatva, hogy a megépítendő Duna-Tisza közötti csatorna forgalmának döntő jelentőségű hányadát szolgálta. — Ugyanez alkalommal kifejezésre jutott az a kétségtelenül helyes feltevés is, hogy a Maros ügyének rendezése, nem csupán egy folyómenti érdekeltiségnek lokális előnyére szolgál, hanem az egész országrésznek egyetemes érdekét szolgálja, távolabbi perspektívájában pedig Erdélynek a magyar gazdasági életbe való erősebb bekapcsolását jelenti és így nemzeti szempontból is a legnagyobb jelentőségű kérdések közé sorakozik.

Az azóta bekövetkezett események, a vasutak túlterheltsége folytán jelentkezett szállítási nehézségek, amelyek általánosságban utaltak a víziutak fejlesztésének szükségességére, érvek egyuttal a Maros szabályozása és hajózhatóvá tétele mellett is. Azok a nehézségek viszont, amelyek a Maros érékköréhez tartozó virágzó és jelentős nagyiparral bíró városok szénellátása tekintetében jelentkeznek, utalnak egyuttal arra is, hogy a szabályozás végrehajtásával egyidejűleg a Maros vízfolyásában rejlő energia is kitermeltesék és produktív gazdasági céloknak szolgálatába állíttassék.

Ez a mindhárom város jövő fejlődése szempontjából egyformán fontos érdek készített bennünket arra, hogy közös felterjesztéssel forduljunk Nagyméltóságodhoz és közreműködésünket felajánljuk a Maros szabályozásának, valamint az energia kitermelésének keresztülvételéhez. Kétségtelennek tartjuk ugyanis, hogy amennyiben Nagyméltóságod hozzájárul ahhoz az elvhez, hogy a tisztelettel alulírott három város legyen a kitermelendő energiának birtokosa, úgy módunkban lesz a Lipca—Marosatorok közötti szakasz költségeinek jelentékeny részét az állam vállairól levenni.

E tisztán általános jellegű felterjesztés keretében sem a Maros-szabályozás ügyének történelmi részével foglalkozni nem kívánunk, sem pedig a technikai részletkérdésekre nem óhajtunk kiterjeszkedni, csak az elvet kívánjuk leszögezni, hogy a hajózhatóvá tételnek és az energia kitermelésnek összekapcsolása s az utóbbi szempontból nagyságánál és ipari jelentőségénél fogva legjobban érdekelt három városnak a tervek végrehajtásába való bevonása alkalmasnak mutatkozik arra is, hogy a kétségtelenül nagy, de gazdaságilag rentábilis építési költségek előteremtését és amortizációját is megkönnyítse.

A célunk, amelyet elérni kívánunk, egyrészt az, hogy a Maros szabályozásának és hajózhatóvá tételének nagy horderejű kérdését napirendre hozzuk, másrészt, hogy utaljunk arra a módzatra, amely véleményünk szerint egyedül alkalmas arra, hogy ezt a

régén vajdó kérdést a megvalósulás stádiumába juttassa. Így reméljük ugyanis elérni azt, hogy a hajóút fokozatos fejlesztésével egyidejűleg energiával is elláthassuk a Maros körzetének városait és gazdaságait és a folyton emelkedő szénárak mellett is biztosíthassuk ezeknek az országrészeknek ipari és gazdasági fejlődését.

Feltesleges ismételt hangsúlyoznunk, hogy nem helyi, hanem általános érdek szólatat meg bennünket, mikor a Maros szabályozásának ügyét, melyet már a közmunkákat előkészítő országos bizottság is a sürgősen végrehajtandó feladatok közé sorozott, a legjobban érdekelt három város és a kamarák által képviselt kerületek összessége nevében is Nagyméltóságod elé terjesztjük. Az ezen alkalommal előterjesztendő tiszteletteljes kérelmünk pedig az, hogy a Maros szabályozásának ügyét a hozzá fűződő országos gazdasági, sőt nemzeti érdekekre való tekintettel sürgősnek minősíteni, az általunk javasolt végrehajtási módozatot a tárgyalás alapjául elfogadni s a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ural egyetértőleg a m. kir. kormányának megfelelő felhatalmazással ellátott megbízottait már egymás között tárgyalva technikai és pénzügyi terveink szóbeli tárgyalása céljából kiküldeni méltóztassék, hogy az előmunkálatok idejében meg-ejtetvén, a tényleges kivitel az állam és a városok hozzájárulásával nyomban a háború befejeztével megindítható legyen.

Beszélgessünk.

*

A fahonvéd: Kezdődik már újra a komédia. A szinügyi bizottság ismét zárt ülést tart vasárnap.

En: Még jó szerencse, hogy azokat be nem zárják, akiket kizárnak az ülésekből.

A fahonvéd: Még erre is sor kerülhet. Azt szeretném azonban tudni, hogy mire jó ez a szűr alatt való kisdéd játék?

En: Nem másra, minthogy az elnök megmutassa a hatalmát. Mert van neki. Van, és hogy él ezzel a hatalommal, még jót is tesz az emberiséggel, mert nevetésre készíti ebben a szomorú világban a zár alatt való kultúra intézésével.

A fahonvéd: Vagy hogy emelni csak zárt ajtók mögött szokás?

En: Mostanában. Ez a legújabb kulturdívat. Hajdan a gukkerek, meg a hajsütővas beszerzése volt divat, most más a nóta, a kulturdal. Megállni a régi divat mellett nem lehet, mert a maradiak szokása, természete a megállás. Tehát haladni kell a korrall!

A fahonvéd: Vagy a kórral. (Egy percnyi csend után.) Ugy látom, hogy a színház igazgatója sem maradi, hanem haladó párti. Am ő a helyáremeléssel akar haladni. A jó helyáremelés nem rossz.

En: Miért ne tenné, ha teheti. Valamit csak kell emelni és ha már a kulturigényeket nem emelhetjük, emeljük legalább a kulturszentély helyárait.

A fahonvéd: Tudom, lesznek is, akik emelik. Nincs is szebb dolog, mint a más zsebére gavalléroskodni. Csak azt szeretném tud-

ni, hogy mit érnek lennének a kulturának azok az apostolai, ha más irányban, a saját tárcájuk terhére kellene emelniök.

En: Beesuknak a tárcájukat, de úgy, hogy még maguk se tudják kinyitni. A kulturmáz, a szociális érzés eltűnne, mint a kámafor.

A fahonvéd: És a nagy, az érző szív is megváltozna, ami a valóságban nem más, mint kegyetlen szívtelenség.

En: Így van. De mostanában azoké a világ, akik mimelni tudják a jót, a nagylelkűt, a szűkölködőkkel együttérzőt. Ha azonban ezeket a szinaranyának mutatkozó embereket egy kicsit megvakarjuk, mindjárt látható lesz bennük és rajtuk a sárarany, a pakfont.

A fahonvéd: Ismerem a fajtajukat. Nem is kell nagyon széjjelnézni, rátalálunk, hisz a szemünk előtt járnak, hogy a tehetősök közül kik nem vesznek részt a jótékonyságban. Nincs előttünk más szentség, csak a saját zsebük.

En: Bezzeg a mások rovására nem szűkeblük. Meg kell figyelni az adókvitő tárgyalásokat, ott ugyancsak ékes példákra találunk.

A fahonvéd: A régi nótát némelyek új szöveggel éneklék: Mi néked fáj, az nem fáj nekem. És fináncabbak a fináncnál.

En: Egyszóval a más szemében meglátják a szálkát, a magukéban még a gerendát sem.

A fahonvéd: Nem utolsó gerenda, amelyet a Dugonics Társaság új elnöke elé hajítottak. Érdekes támadás. Talán a támadó meguntta ott a második helyet?

En: Miért nem teszi hozzá: „Az egyhangú, szabályos életet, éretlen gyermekhangú égi kart, mely mindig dicsér, rossznak mit se tart.” Ezt az érdekes ügyet nem szabad így kezelni. Akinek joga van a bírálathoz, az elmondhatja, megírhatja ami a szíven fekszik. Különbözik sem az a legény aki üt, hanem aki állja.

A fahonvéd: De ez „családi-ügy” volna, vagy mi a szósz, amit tudtommal nem szokás az utcára vinni.

En: Igen ám, esakihogy ez nem olyan családi ügy, hogy ha a diványt kiteszik, rendbe jön a dolog. Azt hiszem, hogy az enyelgő bíralat nem is annyira támadás, mint inkább hangulatkelés a társaság létezése iránt. Tudvalevő, hogy a társaság már évek óta téli almat alussza, és úgy valamit kellett csinálni, hogy a figyelmet ráirányítsák.

A fahonvéd: Hát csak egyszerű reklámról lenne szó, amit agguló primadonnák használnak, ha az érdeklődést már nem tudják felkelteni?

En: Ilyesféle. Aztán nem kell feledni, hogy a régi igazsághallgatás beleegyezést jelent, ma is fennáll.

A fahonvéd: En meg azt tartom, hogy hallgatni arany. És ez az arany sokszor van olyan érték, mint az igazság, ami Mátyás királyunkkal úgy is meghalt. (Szünet.) Hanem én mégis azt gondolom, hogy ezt a kis kanapé processust a társaságban benne kellett volna elintézni. Ott kellett volna a dönteni, hogy ki a legény a csárdában.

En: Ugy is mondhatta volna, hogy ki a legény a csárdából! Mi, akik irnok diákjai sem lehetnénk az Institut tagjainak, mit tudhatjuk, hogy a tengeren mi szél dagasztja a vitorlákat, a szárazföldön pedig bizonyos irányú törekvéseket.

A védjegy.

A világ legdrágább, de egyszersmind legjobb szívarkahüvelye:

„Modiano clubspecialité“

Vigyázat! Utánzatok vannak forgalomban! Sodorni való papír ára 30 fillér.